

S. Sayısı : 93

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki 1453 sayılı kanunun 10 uncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası ve Millî müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/674)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/64

11 - I - 1937

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkında 1453 sayılı kanunun 10 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair Maliye vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 6 - I - 1937 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

I. İnönü

Esbabı mucibe

1452 sayılı teadül kanunile 4 ncü dereceye kadar olan memurlar için (2,5) - (3,75) arasında değişen muhtelif nisbetlerde emsal kabul olunmuş iken 3 ncü ve daha yukarı dereceler için esasen yüksek olan maaş asılları üzerinden (4) emsali tesbit edilmiş bulunması hasebile en yüksek üç derecedeki memurlara mesken tazminatı verilmemesi o zaman muvafık görülmüş idi.

Hali hazırda ise filî vaziyet, teadül kanununun tanzimi sırasındaki vaziyete göre, mevzubahs farkı mühim nisbette azaltılmıştır. Filhakika evvelce maaşlardan yapılan vergi tevkifatını 1452 numaralı kanun kaldırmış olduğu halde kabul edilen bazı kanunlarla, memur maaşları yeniden kazanç, iktisadî buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım gibi bazı vergilere tâbi tutulmuştur. Bir taraftan bu vergilerden ilk ikisinin, maaş miktarı arttıkça nisbeti yükselen müterakki birer vergi olması, diğer taraftan mesken tazminatının bu iki vergiden muaf bulunması yukarı derecedeki memurlarla diğerlerinin ellerine geçen para miktarları arasında evvelce mevcut bulunan ve o zaman bunlara mesken tazminatı verilmemesine saik olan farkı çok azaltmıştır.

Meselâ; teadül kanununa göre 4 ncü derecedeki bir memurun maaş ve emsali hâsırlı yekûnu 288 lira tuttuğu halde emsali hâsırlı ile birlikte üçüncü derecedeki memurun aylığı 400 liraya baliğ olmakta idi ki aradaki fark 112 liradan ibarettir. 4 ncü derecedekilerin mesken tazminatı da hesaba katılırsa bu fark 82 liraya iner.

Bu gün ise 4 ncü dereceden bir memur 237 lira 85 kuruş aldığı halde 3 ncü derecedeki memura 290 lira 4 kuruş verilmektedir. Şu halde aradaki (112) ve (82) liralık fark (52) lira (19) kuruşa düşmüştür.

(2) nci ve (1) nci derecedeki memurlar için de vaziyet aynidir.

Binaenaleyh bu günkü filî vaziyete göre 1 - 3 ncü derecedekilere de diğerleri gibi mesken tazminatı verilmesi lüzumlu görülmüştür.

Verilecek tazminat miktarının tayinine gelince, bunun için mevzubahs üç derecedeki memur ve generalların ikamet edebildikleri meskenlerin Ankaradaki ve Ankara haricindeki icar bedelleri arasında yapılan mukayese esas tutulmuş ve bunların Ankarada vermeğe mecbur oldukları kira mik-

tarlarının başka yerlerdeki kira miktarlarına nazaran farkı nazarı itibare alınarak kendilerine ayda (60) şar lira mesken tazminatı verilmesi muvafık görülmüş ve ilişik kanun lâyihaları bu maksadla hazırlanmıştır.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Karar No. 20

Esas No. 1/674

18 - I - 1937

Yüksek Başkanlığa

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkında 1453 sayılı kanunun 10 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair Başvekâletten Yüksek Başkanlığa sunulub encümenimize havale edilen 11 kânunusani 1937 tarih ve 6/64 sayılı tezkere ve ilişigi Maliye müsteşarile Millî Müdafaa vekilliğinden gönderilen memuru huzurunda okundu ve konuşuldu :

Bu günkü filî vaziyet nazarı dikkate alınarak 1 - 3 ncü derecelerde bulunan ordu mensuplarından Ankarada bulunanlara 60 lira mesken bedeli tazminatının verilmesi hakkında Hükmümetin esbabı mucibesi yerinde görülmüş ve ka-

nun lâyihası aynen kabul edilmiş olduğundan havalesi mucibince Bütçe encümenine gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakir	Erzurum	Samsun
<i>K. Sevüktekin</i>	<i>Ş. Koçak</i>	<i>R. Barkan</i>
Balıkesir	Elâziz	Erzurum
<i>C. Esener</i>	<i>A. S. Ohkay</i>	<i>M. Akyürek</i>
İstanbul	Kırşehir	Kocaeli
<i>Dr. H. Ş. Erel</i>	<i>L. M. Özdeş</i>	<i>M. Bozatk</i>
Muğla	Tekirdağ	Urfa
<i>N. Tuna</i>	<i>R. Apak</i>	<i>Ahmed V. Yazgan</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 56

Esas No. 1/674

4 - II - 1937

Yüksek Reisliğe

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki 1453 sayılı kanunun 10 ncu maddesine bir fıkra eklenmesine dair olup Başvekâletin 11 - I - 1937 tarih ve 6/64 sayılı tezkeresile yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa encümeninin mazbatasile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Maliye vekâleti müsteşarı hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

3 - II - 1937 tarih ve 55 numaralı mazbatamızda dermeyan olunan mütalealara binaen kanun lâyihası encümenimizde de olduğu gibi kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere

Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis vekili	M. M.	Kâtib
Isparta	Trabzon	İstanbul
<i>M. Ünsal</i>	<i>Sırrı Day</i>	<i>F. Öymen</i>
Çorum	Diyarbakir	Gümüşane
<i>E. S. Akgöl</i>	<i>R. Bekit</i>	<i>D. Sakarya</i>
İzmir	Kayseri	Malatya
<i>H. Çakır</i>	<i>M. Kerven</i>	<i>O. Taner</i>
Mardin	Muş	Muş
<i>R. Erten</i>	<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>Ş. Ataman</i>
Ordu	Sivas	
<i>H. Yalman</i>	<i>Remzi Çiner</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkındaki 1453 sayılı kanunun 10 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1453 sayılı kanunun 10 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

(1, 2 ve 3 ncü derecelere dahil olan zabitan ve askerî memurlardan Ankarada bulunanlara ayda (60) lira muvakkat tazminat maaşlarına ilâveten verilir.

Bu fıkra mucibince verilecek olan muvakkat tazminat 1890 numaralı kanunla alman iktisadî buhran vergisinden müstesnadır.).

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

6 - I - 1937

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	M. Erkmén